

ΤΟ ΜΕΘΥΣΜΕΝΟ ΚΑΡΑΒΙ

Είμι εύτυχής ποὺ χαρίζω σήμερα στὸ «Νοιμᾶ» τὴ μετάφραση τοῦ «Μεθυσμένου Καραβιοῦ», τοῦ δοξασμένου αὐτοῦ τραγουδιοῦ τοῦ Jean Arthur Rimbaud. «Όλοι ὅσοι παρακολουθοῦντες τὴ γαλλικὴ ποίηση θὰ ξέρουντες βέβαια τὸν ποιητὴ καὶ τὸν ιστορικά του μὲ τὸ Βερλαίν. «Όλα ιου τὰ ποιήματα γραμμένα σὲ πολὺ νεανικὴ ήλικια εἰναι γεμάτα πρωτοτυπία καὶ μουσική σκέψη, κι ὁ στίχος του εἰναι ὑποταγμένος στὶς ἀπαίτησες τῆς νεώτερης ποιητικῆς τέχνης, ποὺ γι αὐτὸ λογαράζεται ἐνας ἀπὸ τοὺς πρωδότους της. «Τὸ Μεθυσμένο Καράβι» γνεται ἡ σημαία, μπορεῖ νὰ πεῖ κανείς, τῆς καθε νέας ποιητικῆς γενεᾶς. «Αλλοτε θὰ μιλήσουμε πιὸ πλατιὰ γιὰ τὸν ποιητή. Ή μετάφραση εἰναι δυσκολώτατη καὶ πολλοὶ τὴ λένε ἀδύνατη, γιατὶ τὸ ποίημα εἰναι γεμάτο νεολογισμούς. Όστόσο ἐγὼ κάνω μιὰ δοκιμή. «Αλλοι ἵσως τὴν καταφέρουν καλλίτερα.

Σ. Σ.

Καθὼς κυλοῦσαι σὲ ἄσειστα ποτάμια, δὲ γρικοῦσαι νὰ μὲ σερνοβολῶνται πιὰ μὲ πεῖσμα οἱ σκοινοφόροι· σημάδια σὲ χρωματιστὰ παλούκια τοὺς καρφώσαν ἵντιανοι κοκκινόδερμοι σκούζοντας οἱ αἴμοβόροι.

Ἄνεγνιαστο ἀπὸ φόρτωμα κι ὅχι σὰν ὄντας φέρνω τὰ στάρια τὰ φλαμαντικά, τὰ ἐγγλέζικα βαμπάκια. Τὴ χλαλοὴ σὰν τέλιωσαν ἐτούτη, τὰ ποτάμια μ' ἀφήκανε γιὰ νὰ διαβῶ τὰ φεματένια αὐλάκια.

Στὴν ἀγριωπὴ τοῦ κύματος ὄρτο τὴν παραζάλη, κι ἀπ' τῶν παιδιῶντες τὸ μυαλὸ κουφότερο, τὸν ἄλλο χειμῶνα τράβηξι μακριά. Τ' ἄδετυ χερσονήσια δὲν ἔνοιωσαν ἀνάκατα θρίαμβο πιὸ μεγάλο.

Τὸ θαλασσένιον ξύπνο μου βλόγησε ἥ τρικυμία. Πιὸ ἀνάλαφρο κι ἀπὸ φελλὸς χόρεψα πὰ στὸ κῦμα, ὅποῦ τὸ κράζοντας ἄρπαγα αἰώνιο τῶν θυμάτων, νύχτες χωρὶς τῶν φαναρίων τὸ χαῦνο βλέμμα, πρίμα.

Κι ἀπὸ ξυνόμηλων καρπό, τὸ λάτινό μου τσόφλι, γλυκότερα τὸ πράσινο νερό, σὰν τὸ βελόνι μοῦ τρύπησε· καὶ ξερατά, μπλύβες κρασιῶν κηλίδες, μοῦ ξέπλυνε σκορπίζοντας ἀγκυρα καὶ τιμόνι.

Κι ἀπέκει δροσολούστηκα πλεῖστα στὸ ποίημα μέσα τῆς θάλασσας, ποὺ πέφτουντες καὶ ζεματιοῦνται τ' ἀστρα, καὶ αἰθέρες πράσινους ρουφᾶ, χλωμὸ πλεούμενο, ὅπου ἔνας πνιγμένος σκεφτικὸς βουλιᾶ σὲ πόντια κάστρα.

Ποὺ οἱ γαλαζάδες ἀξαργα βάφουνται ἀργά, μανίες κι ἀργοὶ ρυθμοὶ ἀπὸ τὰ χρυσὰ λαμπίσματα στὴ μέρα, πιὸ δυνατοὶ ἀπὸ οἰνόπνεμα κι ἀδρότεροι ἀπὸ λύρες, τὶς πιτσιλίδες τοῦ ἔρωτα πικρὲς ζυμώνοντας πέρα.

Ξέρω τὰ οὐράνια ποὺ ἀστραπὲς τινάζουν, τὰ σιφούνια καὶ τὶς φορτοῦντες τὶς στριγγές· καὶ ξέρω καὶ τὸ βράδυ, καὶ τὴν παράφορην αὐγὴν—λαὸ ἀπὸ περιστέρια,— κι ὅτι θαρρεῖ ποὺ εἶδε ὁ θητὸς κ' ἐγὼ μ' ἔκειδον [διμάδι.

Εἶδα ἀπὸ μυστηριώδικες ζωστὸ τὸν ἥλιο φρῆκες, ποὺ κρουσταλλώματα ἔλαιμπε μακριὰ μενεξεδένια, ὅμοια μὲ ἥθοποιοὺς παλαιοὺς δραμάτων· νὰ κυλᾶντε εἶδα, μακριὰ τὰ κύματα ρίγη παραθυρένια.

Νειρεύτηκα τὴν πράσινη νυχτὶ σὲ θαμπὰ χιόνια, φιλιὰ ὅποῦ ἀνεβαίνουντες στῶν θαλασσῶν τὰ μάτια· τὸν κύκλο τῶν κρουφῶν χυλῶν καὶ τῶν τραγουδι- [στάδων φώσφορων τὸ γαλαζοκίτρινον ξύπνο στὰ πλάτια.

Μῆνες πολλοὺς ἀκλούθησα, ὑστερικὲς γελάδες— τὰ κύματα, ποὺ σὲ κλιτὴ βρυχοσειρὰ πηδοῦσαν· μὰ τὸ βαρὶὸ ἀγκομαχητὸ τῶν θαλασσῶν νὰ πάψουν τῶν Μαριῶν τὸ ὄλοφωτα πόδια πιὰ δὲ μποροῦσαν.

Καὶ ξέρετε; Κυντρήθηκα μ' ἀπίστευτες Φλωρίδες, ποὺ μ' ἀνθια ἀνακατώνονται τὰ μάτια τῶν πανθήρων. Οὐράνια τόξα τῶν θητῶν τὰ δέρματα, κοπάδια γλισκά, μέσ' ἀπ' τὸ ἀνάλαφρο φύσημα τῶν ζεφύρων.

Βάλτους ποὺ ψαροκάλιθια πελώρια εἶδα ν' ἀργάζουν, ποὺ ἔνας σαπίζει ἀλάκαιρος Λεβιάθαν βαθιά, κατρακυλήσματα νερῶν μέσα στὶς νηνεμίες, ἥ πρὸς τὰ καταρράχτινα τὰ βάραθρα μακριά.

Μαλαματένιους ἥλιους καὶ κίμιατα συντεφένια, σὲ μουντοὺς κόρφους συγκροιμοὺς φριχτοὺς ὅπου τὰ [φίδια— γίγαντες, κι ἀπὸ τοὺς κοριοὺς καταπιωμένα, πέφτουν ἀπ' τὰ στριμένα τὰ δεντρὰ μὲ μαῖρα μῆρα αἰφνίδια.

Θάδθελα τὰ χρυσόματα νὰ δεῖξω σας τοῦ μπλάβου κυμάτου, ἥ τὰ χροσόφαρι τὰ τραγουδιστικά.

«Ανθινοὶ ἀφροὶ μοῦ βλόγησαν τὰ παραδάρματά μου, κι ἀγέρηδες ἀνέκφραστοι μοῦ χάρισαν φτερά.

Καὶ κουρασμένος μάρτυρας τῶν ζωνῶν καὶ τῶν πόλων ἥ θάλασσα, ποὺ μούχυνε τὸ γλυκοκαραντὶ μὲ τὸ λυγμό της, μούριχνεν ἀνθια ἰσχιερά, βεντοῦζες κίτρινες, κι ὡς γονατιστὴ γυναικα ἔμνεσκα ἔκει,

Χέρσο νησί, ποὺ μ' ἔφταναν οἱ κουτσουλιὲς κ' οἱ [γκρίνιες τῶν ξανθομάτικων πουλιῶν ποὺ θλιβερὰ γοοῦσαν· κι ἀρμένια ὅταν στὰ σκοινιὰ τ' ἀδύνατά μου γύρα, χλωμοὶ πνιγμένοι γιὰ νὰ βροῦν ἀνάπταψη κυλοῦσαν·

Ἐτσι καράβι ἀνώφελο κάτου ἀπὸ κόλπων κόμες,
ριχμένο ἀπὸ τὴν θύελλα κι ἀπὸ τὸ ριζικό μου,
ποὺ δὲ μποροῦν θωρακωτὸν καὶ Χάνσηδων καῖκια
τὸ μεθυσμένο, ἀπ' τὰ νερὰ νὰ σύρουν, σκέλεθρό μου,

Λεύτερο, κι ἀνεβαίνοντας μενεξεδένιες πάχνες,
τρυποῦσα τὴν ποκκινωπή σὰν τοῖχον ἀτμοσφαιραῖς;
ἔγὼ ποὺ ἔξιστο γλίκισμα φέρνω στοὺς πουητάδες,
λειχῆνες τοῦ ἥλιου κι ἄλλοτες βλέννες γι αὐτοὺς τοῦ
Ιαίθερα,

Βαμένο ποὺ μ' ἥλεκτρικὲς ἀσπράδες ἔδρυμοῦσα
τάβλα τρελλὴ μὲ μαύρων ἀγριόψιφων συντροφιά,
τὰ οὐράνια ὅταν οἱ Γιούληδες χτυπῶντας μὲ μαγκοῦρες
τὰ κάνουν νὰ κατρακυλοῦν ἀπὸ ζεστὰ χουνιά,

Ἐγὼ ποὺ ἔτρεμα ἀκούγοντας ὁ δργασμὸς νὰ βράζει
τῶν Βεχεμὸθ καὶ τῶν πυκνῶν Ἀβλέμονων βιθιά,
κλώστης αἰώνιος γαλανῶν ἀκινισῶν, τὰ τείχη
ἐνοσταλγοῦσα τῆς Εὑρώπης τὰ παλιά.

Ἀστερικὰ ἀρχιπέλαγα εἶδα καὶ μοσκονήσια,
ποὺ εἰν' ἀνοιχτὰ στὸ ναύκλιρο τὰ οὐράνια ὅλο μανία.
Σὲ τέτιες νίχτες ἀβιθνες τάχι κοιμᾶσαι, ὁ κόσμες
ξόριστε τῶν χρυσῶν ποντιῶν, μελλοντικὴ εὔρρωστία;

Μ' ἀλήθια ποὺ ἔκλαψα πολύ. Οἱ αὐγὲς σιράκι μοῦ εἶναι.
Κάθε φεγγάρι δλέθριο καὶ κάθε ἥλιος πικρός.
Ἡ ἀγάπη μὲ μεθυστικὰ μὲ φούσκωσεν ἀφίονια.
Τρέμει ὁ σκαριώς μου, ἀς μ' ἔπαιρνε παντοτεινὰ ὁ

Ιγιαλός.

Ἄν τῆς Εὑρώπης τὰ νερὰ ποθῶ, τὰ λιμνασμένα
ποθῶ, τὰ κρύα καὶ τὰ θολὰ ποὺ πρὸς τὸ δειλινό,
ἔνα παιδάκι ἀναγερτό, θλιμένο, σὰν τοῦ Μάη
τὴν πεταλοῦδα, ἔαπολνα καράβι ἀστενικό.

Γιατὶ λουσμένο, ὁ κύματα, ἀπὸ τὶς ριθυμίες σας,
τῶν βαμπακιῶν τοὺς ἔμπορους πιὰ δὲ μπορῶ νὰ
φτάσω.

Οὕτε τὴ δόξα τῶν σημαιῶν καὶ τῶν φλογῶν νὰ σκίσω,
οὕτε κι ἀπὸ τῶν γεφυριῶν τὰ μάτια νὰ περάσω.

1911

Μετάφραση ΣΩΤΗΡΗΣ ΣΚΙΠΗ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Γ. Δ. Τὸ δημοσιεύσωμε καὶ θὲ δημοσιέψωμε μ' εὐχαριστησῃ κι ὅτι ἄλλο μᾶς στελεῖς. — κ. Ν. Ε. Ἀκόμα. Ἐλπίζουμε σὲ μᾶς διὸ δέσμωτες. — κ. Σ. Ρεξ. Κόνικ. Οὓς λόγου σου, οὕτε οἱ ἄλλοι ἀκουστήκατε ἀκόμα; Γιατὶ αὐτὸς ἐπόλεμος; Περιμένουμε γράμμα σου.

Ο ΠΡΩΤΟΣΥΓΓΕΛΟΣ

Καθόμαστε μιὰ βραδιά, μὲνα συμπατριώτη μοι φοιτητή, στὴν κώχη μιᾶς μπιραρίας τῆς Γενεύης ποὺ εἴτανε ἀντίκρου σχεδὸν στὸ Πανεπιστήμιο, γιομάτης, ἔκεινη τὴν ὥρα, ἀπὸ Γενεύης νοικούρευσ καὶ φοιτητὲς διαφόρων συλλόγων καὶ φυλῶν. Ἡ διμιλία μας ξωτήρη, γοργή, πηδούσε ἀπὸ κούρεντα σὲ κουρέντα, σὰν τὰ πουλιά ἀπὸ κλαδού σὲ κλαδό.

— "Α, — μοῦ κάνει δι φοιτητής ιὲ τὴ φωνή του τὴν τσιριχτή—καλὰ ποὺ τὸ θυμήθηκα. Μεθύριο βράδι,— (Ήτα εἴτανε ἡ παραμονή τῆς δικῆς μας πρωτοχρονιάς) σέχω καλεσμένο στὸ δωμάτιό μου νὰ φᾶς βασιλόπητα ποὺ μεύστειλαν ἀπὸ κάτω, μαζὶ μὲ ἄλλα γλυκά. Μοῦ τὰ στέρνει ἡ κουτιπάρα μου. Ἡ καημένη... εύκαιρια δὲν ἀφίνει νὰ μὴ μοῦ στείλη καὶ κάτι. Μέχει καταϋποχρεωμένο.

— "Εχεις καὶ κουμπαρίές, ζλέπω. Ἐγὼ οὔτε μιὰν ἀκόμα...

— Βέβαια. . μὰ τὸ πράμα τρέπει μένο του. Ἐγὼ τὰ εἰχα σιάξει γιὰ τὴν ἀδεια, ἔγὼ ἐπρεπε νὰ εἴμαι κι δι κουτιπάρος, κατὰ τὰ μικρά του γκυπροῦ.

— Μὰ τί είχες σιάξει; Τίποτα βρωμαδεσμούλια στὴ μέση;

— "Οχι... εἴταν λίγο συγγενεῖς, πέμπτου βαθμοῦ... καὶ ξέρεις τὶ δύσκολη πούνγαι σχύτα τὰ ζητήματα ἡ ἑκκλησιά μας.

— Ζητοῦσε πολλὰ διεσπότης;

— Ο Δεσπότης τότε ἐλειπε. Εἴτανε στὴν Πόλη συνδικός. Είχα νὰ κάνω μὲ τὸν πρωτοσύγγελο, ἀνάθεμά του... Εἴμαστε σιγγενεῖς καὶ μὲ τὸν κουμπάρο καὶ μὲ τὴν κουτιπάρα μου, — ξακλούθησεν δι πατριώτης μου, ἔχοντας, φάνεται, ἀνίκητη δρεξη γιὰ φλυαρία.—ἀπὸ τὸ ἰδιο χωρὶς του νησιοῦ.

Ἐκείνος, ἀπὸ χρόνια, ἔχει τὴ δουλίτσα του στὴ Σμύρνη. Ἐτυχε νὰ περάσῃ κ' ἡ Κατίνα ἐνα καλοκαίρι ἔκει. Ὁ Αντώνης, σὰ χωριανός της ποὺ εἴταν, καὶ λίγο συγγενής, περνοῦσε καὶ τὴν ἔδλεπε συχνά. Τὴν ἔβγαζε, κάπου· κάπου, καὶ περίπατο. Φαίνεται πώς δὲ θὰ πῇ δχι: νὰ κατέξῃ τὸ λαιπὸν νὰ βάλῃ σὲ δρόμο τὴ δουλιὰ καὶ τὸ καλοκαίρι, μὲ τὸ καλό, νὰ γενῇ κι δι γάμος». Ἡ καημένη ἡ θειὰ δὲν τακουσε καὶ μὲ πολὺ καλὸ αὐτή. "Οχι πώς γύρευε καλύτερη νύφη γιὰ τὸν Αντώνη, «καλὸ κι ἀξιό τὸ κορίτσι· κοπέλλα στοχαζούμενη, δίχως φούμαρα καὶ